

VÄRLDSBÖNDAGEN

1 MARS 2024

INFORMATION OCH BAKGRUND

Tema: Ha fördrag med varandra i tålamod och kärlek

Programland: Palestina

Kära vänner!

Årets Världsböndagsmaterial har arbetats fram av en palestinsk, ekumenisk kvinnogrupp för att med övriga världen "informera, be och handla" år 2024 under mottot "Jag uppmanar er alltså, . . ha fördrag med varandra i tålmod och kärlek" (Ef. 4:1-7).

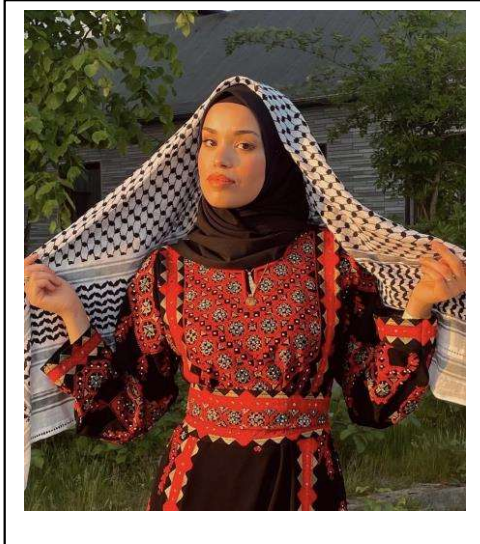
I det här lilla området i Mellanöstern har de tre monoteistiska religionerna: judendom, kristendom och islam sitt ursprung. Det strategiska läget mellan tre kontinenter – Asien, Afrika och Europa – har inneburit att åtskilliga civilisationer har mötts här. Men det har också fört med sig att många har velat härska över området, till exempel assyrier, babylonier, perser, greker och romare. Jesus föddes, korsfästes och uppstod under den romerska tiden. Under 600-talet erövrades området av muslimer, sedan följde korsriddare, egyptier och mongoler innan regionen på 1500-talet blev en del av det osmanska riket fram till början av 1900-talet då det blev brittiskt mandat med namnet Palestina. 1948 delades landet, Israel bildades och majoriteten av den palestinska befolkningen kom under jordanskt styre. Sedan 1984 har det palestinska folket ett eget styre under namnet Palestina. Området har varit och är, som bekant, konfliktfyllt och skådeplatsen för mycket våld.

Kvinnorna som skrivit programmet nämner särskilt platser som har betydelse för oss kristna eftersom kristendomens vagga finns här. De reflekterar över temat utifrån sina svårigheter som palestinska kristna kvinnor och hoppas inspirera andra kvinnor ute i världen att be för varandra i bekymmersamma tider. De vill dela en uppmaning och en bön med oss.

"Vi uppmanar er, systrar och bröder över hela världen, att ha fördrag med oss i kärlek. Vi uppmanar er att förena er med oss i bön för en rättvis och fredlig lösning som gör slut på mänskligt lidande. Vi uppmanar er att i solidaritet med oss verka för fred och säkerhet för jordens alla folk."

Må Gud välsigna oss när vi förbereder och genomför 2024 års världsböndag!

För Världsböndagskommittén
Inger Jonasson, ordförande

Halima Aziz

Halima Aziz föddes 1999 i Hagen, Tyskland och är palestinsk bildkonstnär och designstudent. Hennes mamma är från Tulkarem och hennes pappa från Gaza. Hon tillbringade sin barndom i Palestina. Halima upplevde kriget i Gaza 2008 och överlevde det. 2009 flyttade hon tillbaka till Tyskland.

Hon inspireras mest av naturen, konstmuseer, böcker och sitt hemland Palestina.

Genom sina målningar visar hon stolt upp palestinskt arv, identitet, liv, kultur, historia och tradition. Hon målar i akryl och olja på duk eller ibland med akvarell.

"Jag tror att människor genom mina konstverk kommer att förstå tydligare hur vi palestinier känner och vad vi måste gå igenom. Alla borde bry sig om det eftersom det är en fråga om mänskliga rättigheter. Jag hoppas och tror att Palestina en dag kommer att vara fritt och att vi fredligt kommer att kunna återvända till våra hem och våra familjer."

Halima Aziz

Konstverket

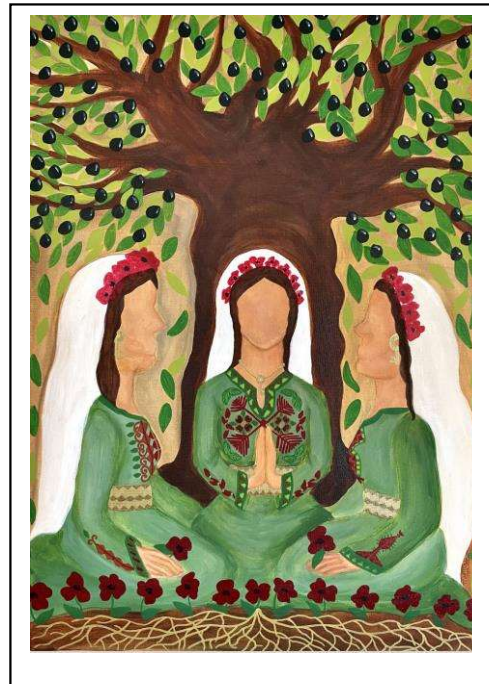
Konstverket är skapat för att hedra Världsböndagen. Tre palestinska kvinnor ber tillsammans ute i naturen på en fredlig plats.

Olivträd och grenar symbolisar evigt och rikligt liv eftersom de kan leva i över tusen år. Några olivträd som finns idag är skott från olivträd i Palestina under Jesu tid.

De gyllene rötterna understryker att palestinerna alltid kommer att existera och kämpa för sina rättigheter och sin frihet. Rötterna är målade i guld eftersom det är något värdefullt som ingen kan ta ifrån dem då de är djupt rotade i landet.

Vallmo växer i rikliga mängder och har betydelse för palestinier. De påminner om nära och kära som gett sina liv för sitt land. Traditionella palestinska broderade klänningar och vit huvudduk representerar det palestinska folket och har symboliska mönster.

Nycklarna är en symbol för hoppet att återvända till Palestina. Palestinier som tvingats lämna sina hem bär alltid med sig nycklarna till de hem de fördrevs från, oavsett var de befinner sig runt om i världen och ger dem vidare till sina barn för att aldrig förlora hoppet.

Förberedelser inför gudstjänsten

Samla in följande palestinska symboler:

- **Oliv-kvistar eller -blad**, ett fotografi eller pappersblad, oliver, olivolja.
Olivträd symboliserar oändligt och överflödande liv eftersom de kan leva i över tusen år. Skott från olivträd från Jesu dagar lever och växer i Palestina än i dag.
- **Citroner, apelsiner** eller valfri citrusfrukt.
Citrusfrukter växte i överflöd i det historiska Palestina och exporterades över hela jorden.
- **Kaktusplantor eller blad**
Kaktusplantor har växt i landet under lång tid. Kaktusar utgjorde naturliga gränser mellan byar i Palestina. De symboliserar härdighet och överlevnad mitt i fullständigt förkrossande omständigheter. Efter förstörelsen av många byar 1948 överlevde kaktusar ute på fälten när allt annat försvann. Kaktusens blomma och frukt är symboler för uthållighet i lidande och smärta.
- **Jasmin, vallmo eller andra blommor**
Jasmin och vallmo blommor rikligt och är betydelsefulla för palestinier. Jasmin används till te, vilket lindrar och ger människor tillfälle att samlas. Vallmo påminner oss palestinier om nära och kära som har gett sina liv för sitt land.
- Korgar / korgarna placeras citrusfrukterna, bitar av kaktus och blommorna.

SYFTE

Gudstjänstens kallelse till oss är att be för varandra i en anda av kärlek, trots svårigheter och förtryck. Ordningen skrevs av en palestinsk ekumenisk kvinnogrupp som svar på verserna 1-7 i Efesierbrevets fjärde kapitel. "Gemensamt reflekterade vi över temat utifrån våra svårigheter som palestinska kristna kvinnor. Vi hoppas inspirera andra kvinnor ute i världen att be för varandra i bekymmersamma tider."

Bibelstudium

Efesierbrevet 4: 1–3

Förberedelse:

- Inbjud gärna till ett bibelstudium före gudstjänsten för att reflektera över temat i anslutning till och med en förståelse för det palestinska kristna sammanhanget.
- Be deltagarna att ta med egna bilder eller bilder från tidningar som visar vad kvinnor kämpar med i sin vardag eller i världen. Ge möjlighet till samtal om bilderna.
- Avsluta bibelstudiet med ett collage av bilderna.
- Möjlighet: Ge utrymme i gudstjänsten för deltagarna att visa och förklara sina collage.

Introduktion:

Efesierbrevet räknas som ett av Paulus fängelsebrev, skrivet i Rom omkring år 60–61. Paulus skrev detta brev för att stärka församlingens tro på Kristus, Guds nåd och evangeliet. Han skrev också för att uppmuntra dem att fortsätta sitt arbete med att leva heligt och i tjänst som svar på Guds frälsande nåd. Efesierbrevet innehåller därför både uppmuntran och förmaningar.

De tre första kapitlen i Efesierbrevet handlar om Guds frälsning och enhetens gåva, medan de tre sista kapitlen beskriver de troendes gensvar på Guds frälsningsplan. Årets Världsböndagsprogram kommer från de sex första verserna i kapitel 4. I dessa verser uppmanar Paulus efesierna att leva ett värdigt liv, att ha tålamod med varandra i ödmjukhet och kärlek för att bevara den andliga enheten som Gud givit dem. Paulus påminner efesierna om att Gud utvalt både icke-judar och judar att bli räddade, och förde samman människor med mycket olika bakgrund genom det gemensamma löfte som getts av Kristus till alla medlemmar i hans kyrka. Paulus uppmanar efesierna att leva ett liv värdigt kallelsen de fått, som människor förenade genom Kristus frälsande verk.

Den kallelsen är inte lätt. Den kräver tålamod, självförnekelse och kärlek. Paulus påminner efesierna om att vara förenade i anden genom hoppet de delar i Kristus. Och även vi kristna idag, spridda över hela världen, kan hitta vår enhet och vårt hopp i den här texten.

Inledning:

Före textläsningen, inbjud deltagarna att samlas (stående eller sittande) i en ring och fatta varandras händer, vänster hand med handflatan neråt och höger hand med handflatan uppåt, så att varje deltagare lyfter upp handen på personen till höger och samtidigt får sin vänsterhand lyft av personen till vänster.

Be deltagarna berätta hur den här övningen känns och vad den säger oss om gemenskapen bland människor.

Textläsning:

Läs: Efesierbrevet 4: 1–3.

"Jag uppmanar er alltså, jag som är fånge för Herrens skull, att leva värdigt er kallelse, alltid ödmjuka och milda. Ha fördrag med varandra i tålamod och kärlek. Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten:"

Läs gärna samma text i flera översättningar, eller kanske på andra språk som används av någon i gruppen. Efter att ha läst texten, diskutera följande frågor:

- Varför "ber" Paulus Efesierna och inte "befaller" dem? Vad säger det här oss om hur vi som kristna är kallade att lösa konflikter som uppstår oss emellan?
- Vad menas med att ha "fördrag" med varandra? Ge några exempel på det.
- Varför är gemenskap så viktigt för kristna, och för världen som vi lever i?

Utläggning av texten:

I Paulus brev till efesierna "ber" han församlingen att ha fördrag med varandra. Ordet ber är ett starkt ord. Det kan också översättas från grekiskan som "bönfälla", "yrka på" eller "kräva". Det här ordet säger oss något om Paulus förhållande till efesierna. Trots att Paulus är en auktoritet i deras kyrka ger han inte order eller befäller. Han ber dem och bemöter dem som den högre och starkare parten i förhållandet. Det är en gest av respekt och ödmjukhet. Det visar att Paulus älskar denna församling och att det han ber om är mer värt än stolthet och seder.

Och vad är det Paulus ber om. Han ber efesierna att leva ett liv värdigt deras kallelse. För att bli värdiga sin kallelse måste efesierna leva med ödmjukhet, vänlighet och tålamod. För att vara värdiga sin kallelse måste de ha fördrag med varandra i kärlek.

Genom att leva under ockupation vet palestinier hur svårt det är att ha fördrag med varandra i kärlek. Ockupation tenderar att dela palestinerna. När några palestinier har privilegier som andra förnekas, delar det gemenskapen. När några Palestinier har mer frihet att röra sig än andra, delas samhället. När några palestinska kyrkoledare behandlas bättre än andra, så splittras samhället. Även om "att ha fördrag med varandra i kärlek" är en utmaning, vill vi palestinier hålla samman som ett samhälle.

En annan aspekt på temat som är svår för palestinerna är frågan vilka är inkluderade i uttrycket "varandra"? Måste vi även ha "fördrag" med dem som gör ont mot oss och andra?

När barnen i Hebron blir arresterade bara för att de går till skolan, måste vi då ha fördrag med våra förtryckare? När unga människor blir slagna för att de pratar arabiska i Jerusalem måste vi då älska våra förtryckare? När människor inte får lov att passera militärens kontroller för att besöka familjen/släkten eller gå till arbetet, måste vi då älska våra förtryckare? Det är svårt att höra Paulus ord om att " ha fördrag med varandra i kärlek" när man möter orättvisa.

På arabiska är ordet för fördrag "hamel", vilket bokstavligen betyder "att bära". Det är ett ord som används i många sammanhang, även då en kvinna är gravid. Kvinnor bär liv, föder levande varelser till världen. Och kvinnor bär så mycket mer: inte bara arbete, familj och samhälle, utan även bördan av ojämlikhet som läggs på dem av patriarkala samhällen. Könsbaserat våld och diskriminering bildar en orättvis börda för kvinnor över hela världen.

Idag, verkar en del kyrkor, även i Palestina, för rättvisa mellan könen. Dessa kyrkor tror att kvinnor och män är skapade lika, till Guds avbilder (1 Mos. 1:27) och att i Kristus är ingen längre man eller kvinna (Gal. 3:28). Det betyder att mötas som jämlika med respekt och rättvisa, att lyssna till varandras röster, kallelser och ledarskap.

Samtal:

Be deltagarna att tänka över sin egen situation. Be deltagarna att diskutera med en granne, i en liten grupp, eller med hela gruppen. Om deltagarna tagit med bilder är det nu dags att dela med sig av dem.

- Vilka utmaningar möter du?
- Vilka svårigheter möter kvinnor i din kultur, samhälle, kyrka?
- Hur kan vi mötas i ömsesidig respekt idag?

Avslutningsbön:

Enhetens Gud, du har omsorg om oss i alla våra svårigheter. Hjälp oss att ha omsorg om varandra i kärlek. Hjälp oss när vi misslyckas att lösa mänskliga konflikter och oenighet. Hela din kyrka där vi är oense och befria oss så att vi kan bära ut evangeliet om din nåd och kärlek i hela världen. Vi ber i Jesu namn. Amen.

Frivillig sociala medier uppgift:

Inbjud gruppen att skriva ner svaren på frågorna (i avsnittet samtal) eller samla bilderna de hade med sig. Fotografera och dela korten på sociala medier med hashtag #WDPwebear,Sweden.

Exempel: "We bear occupation"#WDPwebear#palestine

Damaskusporten

Historia

Palestina

Bakgrund

Den ena makten efter den andra har invaderat området: assyrier, babylonier, perser, greker och romare. Jesus föddes och korsfästes under den romerska tiden. År 70 e Kr förstördes det andra templet i Jerusalem. På 300-talet kom den romerske kejsaren Konstantins mor Helena till Palestina och blev kristen. Konstantin följde efter och senare blev kristendomen statsreligion i romerska riket. Under 600-talet erövrades området av muslimer, sedan följde korsriddare, egyptier och mongoler innan regionen på 1500-talet blev en del av det osmanska riket.

Under första världskriget utfärdades Balfourdeklarationen där britterna samtyckte till att ett judiskt nationalhem i Palestina skulle skapas, allt medan rättigheter för icke-judar skulle respekteras. Under tiden 1923-1948 var området ett brittiskt mandat, och 15 maj 1948 utropades staten Israel. Denna dag kallas av palestinier för "nakba", katastrofen. Mellan 1947 och 1949 fördrevs minst 750 000 palestinier från sina hem, och sionistiska krafter tog kontroll över 78 % av det historiska Palestina. Över 500 byar och samhällen förstördes. Mellan 1948 och 1967 kom Västbanken och östra Jerusalem under jordanskt styre och Gaza under egyptiskt. Palestinier fick jordanskt pass men inte fullt medborgarskap. Efter sexdagarskriget 1967 ockuperade Israel Västbanken, östra Jerusalem, Gaza och Golan. I Osloavtalet 1993 accepterade palestinerna ett land på 22% av det brittiska mandatet Palestina för att få fred. Området har varit och är, som bekant, konfliktfyllt och skådeplatsen för mycket våld. Palestina proklamerade sin självständighet år 1988, och 31 juli 2019 hade 138 av FN:s 193 medlemsstater erkänt staten Palestina.

Geografi, befolkning och kultur

”Det historiska Palestina” omfattar områden som har blivit kända som Västbanken, Gaza och Israel. I Betlehem föddes Jesus, i Nasaret växte han upp, han döptes i Jordanfloden och i Jerusalem korsfästes han och uppstod från de döda. I väster breder Medelhavet ut sig, där Paulus och apostlarna gjorde missionsresor för att sprida det goda budskapet om Jesus Kristus.

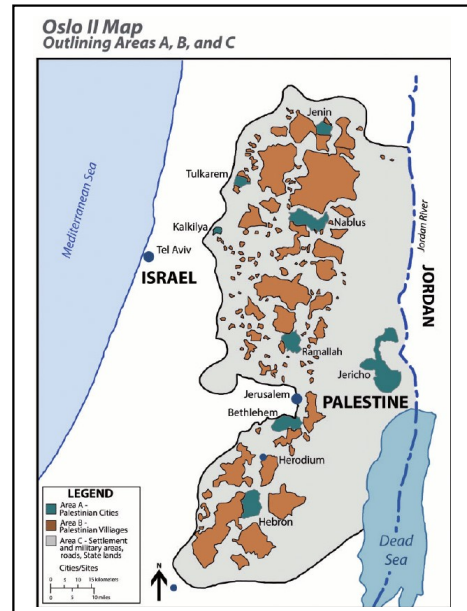
Gazaremsan gränsar till Medelhavet i väster samt till Egypten och Israel. Sedan år 2006 isoleras Gaza av Israel genom en blockad. Ytan är 365 km² och det finns över 2 miljoner invånare, varav närmare hälften är barn och ungdomar. Antalet kristna i Gaza uppgår till mindre än 1 000 personer, men man har en stark känsla för ekumenik och för sitt uppdrag att tjäna hela samhället. Kristna i Gaza tillhör ortodoxa, romersk-katolska och protestantiska kyrkor. Ett av de viktigaste sjukhusen i Gaza, al Ahli leds under överinseende av anglikanska kyrkan i Mellanöstern.

Västbanken kallas så då den ligger väster om floden Jordan. I Osloavtalen 1993-95 beslöts om en indelning av Västbanken i tre zoner (A, B och C), A:blått är städer under palestinsk kontroll, B:brunt är delad kontroll, C:grått är judiska bosättningar, militära områden och s.k. statligt land under israelisk kontroll. Ramallah fungerar som huvudstad för den palestinska myndigheten. Palestiniernas liv försvåras dels av vägspärrar som måste passeras vid resa från ett område till ett annat, dels av israeliska bosättningar.

Uppskattningsvis bor över 5 miljoner palestinier idag i Palestina och Israel. Av dessa är 2 % kristna, medan majoriteten är muslimer. I hela världen finns mer än 12 miljoner palestinier. Det palestinska kulturarvet bevaras och vidmakthålls genom lyrik, broderier, dans och teater. Kulturen ger på olika sätt palestinerna möjligheter till internationella möten och deltagande i tävlingar, vilket stärker särskilt de unga.

Kristendom

Kyrkorna i Palestina är livaktiga, var och en med sin särskilda kallelse. Det olika traditionerna erbjuder en speciell rikedom. Härifrån spreds kristendomen, och olika riktningar uppstod. Jerusalem är säte för tretton historiska och yngre kyrkor i det Heliga landet och dess närhet. Till den grekisk-ortodoxa kyrkan hör 75 % av de kristna palestinerna. Här finns även apostolisk-armeniska kyrkan, romersk-katolska kyrkan, syrisk-ortodoxa respektive syrisk-katolska kyrkan, grekisk-katolska kyrkan (melkiter), kopter, etiopier, maroniter, anglikaner,

lutheraner, baptister, presbyterianer och metodister med flera. En ekumenisk anda präglar de kristna i Palestina, även om det förekommer vissa maktkamper. Under närmare 2 000 år har man förkunnat budskapet om Jesu uppståndelse. Man firar ekumeniska gudstjänster och gör gemensamma uttalanden. Den ekumeniska verksamheten samordnas av the Jerusalem Interchurch Center (JIC), i samverkan med Kyrkornas världsråd och Mellanösterns kristna råd (MECC).

Världsböndagen (VBD) uttrycker även den ekumeniska andan bland palestinska kvinnor. VBD-kommittén samarbetar med ett flertal organisationer med kyrklig anknytning, såsom KFUK/KFUM, Sabeel Ecumenical Liberation Theology Center, Bethlehem Bible College och Pax Christi International.

Jordbruk och vattenförsörjning

Palestinier har plöjt, sått, planterat och skördat i "landet av mjölk och honung". Framför allt är det kvinnorna som står för jordbruket och odlar frukt, grönsaker och kryddväxter.

Olivträdet med djupa rötter symboliserar långt liv och hållbar livsmedelsförsörjning. Därför används olivträdet som en symbol i vår gudstjänst. Genom historien har oliver och dess olja använts inom läkevärd, matlagning och för liturgiska välsignelseakter.

Vatten är en bristvara i Palestina. Klimatkrisen gör inte situationen bättre och vattenreservoarer på Västbanken, särskilt i område C är alla kontrollerade av Israel. Illegala bosättningar på Västbanken förbrukar fyra gånger mer vatten än palestinier som bor där.

Kvinnornas roll

Det är en ganska spridd missuppfattning att Mellanösterns kvinnor skulle vara tysta, passiva och utan inflytande. Men palestinska kvinnor har genom tiderna varit beslutsamma, starka och modiga och är det alltså. När deras män fångas eller dödas blir kvinnorna ensamförsörjare med ansvar för barn och hem.

Många palestinska kvinnor har blivit betydelsefulla personer i samhället. Dr Vera Baboun undervisar vid Betlehems universitet och var stadens första kvinnliga borgmästare. Dr Khoulood Daibes blev ambassadör i Tyskland och Hind Khoury i Frankrike. Hon var även palestinsk minister i Jerusalem. Khoulood Faqih är den första kvinnliga shariadomaren i Mellanöstern. Den mest kända är kanske Dr Hanan Ashrawi som var palestinsk fredsförhandlare. Inom protestantiska kyrkor sker framsteg för "genderrättvisa" och i den lutherska kyrkan vigdes nyligen den första kvinnliga prästen i Mellanöstern, Sally Azar.

Men villkoren kan fortfarande förbättras. Mänskliga rättigheter måste respekteras i högre grad, och skydd för kvinnor måste stärkas i enlighet med Kvinnokonventionen CEDAW som antogs av FN år 1979 för att motverka diskriminering av kvinnor. Det finns ett aldrig sinande behov av förbättringar av palestinsk sociallagstiftning, och andelen kvinnor på beslutsfattande poster måste öka.

Utbildning och hälsa

Palestinier lägger stor vikt vid utbildning, något som blev än viktigare efter flyktingsituationen från år 1948. En utbildning bär man ju alltid med sig. Det finns tre olika skolsystem för palestinier: det israeliska och det palestinska samt FN-skolor. De flesta privata skolor drivs av religiösa institutioner.

Tillgången till hälsovård varierar i olika delar av Palestina. I allmänhet är sjukhusen välutrustade, och barn får undervisning i grundläggande hälsovård och näringslära. Men eftersom palestinerna inte kan röra sig fritt har de ibland svårt att nå fram till läkarvård.

Världsböndagen i Palestina

Firandet av Världsböndagen (VBD) nådde Palestina på 1950-talet. Några som introducerade denna rörelse i Palestina var hustrur till präster och pastorer från olika kyrkor och samfund. Man började samlas till bön i KFUKs center och i protestantiska kyrkor i Jerusalem, Ramallah och Nablus samt i trakten kring Bethlehem.

Aida Haddad, hustru till den lutherska biskopen Daoud Haddad, engagerade sig först genom att läsa texter i gudstjänsten och blev så småningom koordinatör för VBD. Hon var den första palestinska kvinna som valdes till VBD:s verkställande utskott, där hon ingick 1993-2003. Även Laila Carmi, romersk katolik, och Nora Carmi från armenisk-apostoliska kyrkan, har ingått i detta utskott.

Första gången som Palestina fick förtroendet att förbereda gudstjänstmaterialet till VBD var 1994, med mottot "Kom, se och handla". Kvinnor från olika kyrkor med erfarenhet av skola, vård och omsorg samarbetade med teologer om att skriva böner. Gudstjänsten uppfattades som kontroversiell, då Jesu lidande sammanlänkades med palestinernas lidande under ockupation.

Genom VBD får palestinska kvinnor möjlighet att bygga broar till mer än 100 nationer i världen. Detta stärker närvaron och vittnesbördet från Mellanöstern. Efter 30 år får nu Palestina återigen förbereda VBD-materialet, för år 2024.

Hoppfulla tecken

Trots allt lidande och alla orättvisor i Jesu eget land har palestinerna bevarat sin orubblighet, (sumud) mestadels genom ickevåldsmotstånd. Palestinska kristna, muslimer och judar som tror på lika rättigheter och som verkar för mänskliga rättigheter samarbetar som vittnesbörd för vars och ens religiösa tradition. Exempel på aktiva organisationer i Israel är Woman in Black, The Parents Circle – Families Forum (PCFF) och Jewish Voice for Peace (JVP).

Tre av kommittémedlemmarna, prästen Sally Azar i mitten

Världsböndagens historia

1887 börjar Mary Ellen James, USA, ordförande i Presbyterianska kvinnoförbundet, samla kvinnor till förbön för immigranter från Europa. Initiativet växer till en nationell, ekumenisk böndag. På 1920-talet börjar kvinnorna i Nordamerika sprida böndagsidén även till kvinnor i missionsländerna.

1931 firas Världsböndagen ffg i Sverige, i S:t Peters Metodistkyrka i Stockholm, på initiativ av missionären Maja Johansson. Svenska Missionsrådets Kvinnokommitté får programansvaret.

1959 bildas Sverige Ekumeniska Kvinnoråd, SEK, genom att Svenska Missionsrådets Kvinnokommitté går samman med den år 1935 bildade Kristna Kvinnors Samarbetskommitté. SEK tar över ansvaret för Världsböndagen.

1968 bildas Internationella Böndagskommittén vid en konferens i Stockholm. Den består av representanter för nationella böndagskommittéer i hela världen, är ansvarig för Böndagens allmänna organisation och kallar till överläggningar vart femte år, då beslut fattas om teman och vilka länder som ska ansvara för programmet. Mellan konferenserna sköts löpande ärenden av en exekutivkommitté med representanter från varje region. Kontoret finns i USA, i staden New York. 1980 är drygt 150 nationella böndagskommittéer anslutna till Internationella Böndagskommittén. 1982 antas den nuvarande böndagssymbolen. Den föreställer fyra stiliserade gestalter som knäböjer i fyra väderstreck och tillsammans bildar ett kors. Ringen som förenar dem kan tolkas som en jordglob. Symbolen är framtagen av kvinnor på Irland.

1984 ansvarar Sverige för programmet som har temat "Levande vatten från Kristus, vårt hopp" (Joh 7:37-39)

1987 uppmärksammas Världsböndagens 100-årsjubileum i mer än 170 länder med gudstjänster på mer än 1 000 språk.

2011 firar Världsböndagen i Sverige 80 år med högtidsgudstjänst och kvinnofrukost i S:t Peters Metodistkyrka i Stockholm.

2012 samlas Internationella Böndagskommittén i New York för att planera böndagarna 2015-21 och för att välkomna Rosangela Oliveira som ny direktor efter Eileen King.

2014 samlas 90 kvinnor från 33 länder till Europakonferens i Salzburg, Österrike. Tema: "Lära av varandra – leva tillsammans."

2017 samlas 188 kvinnor från 81 länder till internationell konferensen, i Iguazu, Brasilien. Tema: "Sök visdom att vårda Guds skapelse". Då fastställs teman och programländer för 2022-26 och en ny exekutivkommitté utses för perioden 2017-21 med Laurence Gangloff från Frankrike som ordförande.

2019 samlas 62 kvinnor från 32 länder till Europakonferens i Lunteren, Nederländerna. Tema: "En historia att berätta, en kallelse att handla"

2022 skulle den internationella konferensen äga rum i Edinburgh, men p gr av pandemin ordnades den digitalt. 236 kvinnor från ca 80 länder deltog. Temat var "Nytt hjärta, nytt sinne, kallad till hopp". Teman och programländer för 2027-32 fastställdes och en ny exekutivkommitté utsågs för perioden 2022-25 med Joyce Larko Steiner från Ghana som ordförande. Till ny Generalsekreterare efter Rosangela Oliveira välkomnades Katie Reimer från USA.

INFORMATION/PUBLICITET

FÖR ATT VÄRLDSBÖNDAGEN ska uppmärksammas och locka nya deltagare krävs att vi sprider informationen på många olika sätt. Materialet om Palestina finns nu endast på Världsböndagens Hemsida, www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen.

En affisch i PDF-version kan också laddas ner från vår hemsida, Det är viktigt att alla församlingar i ert närområde informeras i god tid om var och när gudstjänsten/samlingen kommer att hållas, så att de kan få med den i sina församlingsblad, annonser, på sina hemsidor, etc.

Ett förslag till **lokalt pressmeddelande** kommer att kunna laddas ner från hemsidan fr o m mitten av januari.

En **powerpoint-presentation** med bilder och text från Palestina finns att laddas ner från hemsidan

TILL ANSVARIGA FÖR FIRANDET AV VÄRLDSBÖNDAGEN!

OBS 1! Om du inte längre är ansvarig, skulle vi uppskatta om du meddelar din efterträdare att Världsböndagsmaterialet är färdigt. Vidarebefordra det till henne eller informera henne om hemsidesadressen, så att hon kan ladda ner det. Tack på förhand!

OBS 2! För att så mycket som möjligt av kollektintäkterna ska kunna gå till stipendieprogrammet kommer utskicket inför 2024 endast att postas till dem som kontaktat oss och uttryckligen begärt detta. Materialet finns för nedladdning från HEMSIDAN: www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen. Materialet mejlas till dem som anmält att de föredrar utskick via e-post.

ÅTERRAPPORTERING

VI VÄLKOMNAR RAPPORTER – helst via e-post till VBD@svekumeniskakvinnor.se – om hur det lokala böndagsfirandet genomförts, gärna med foton som bifogade filer. Rapportera var och när gudstjänsten hållits och antalet deltagare. Berätta också vad ni tyckte om programmet, vad som fungerade bra, vad som kunde ha varit bättre, hur böndagen uppmärksammats lokalt, osv. Meddela fotografens namn, om ni skickar foton! Rapporten behövs som underlag för vår redovisning till Världsböndagens kontor i New York. Tack på förhand!

VIKTIGT!

Gudstjänstprogrammet för 1 mars kan laddas ner på Världsböndagens hemsida och finns i ett separat häfte i A5-format. Ytterligare ex av programmet kan beställas från expeditionen och kostar 5 kr styck. Allt övrigt textmaterial: bibel-studium, kollektal, bakgrund om Palestina, beställningstalong, med mera, finns samlat i detta häfte.

Barnprogrammet finns endast på engelska och kan laddas ner från

www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen

KOLLEKTEN

Som vanligt går böndagskollekten till utbildningsstipendier för kvinnor i Afrika, Asien, Mellanöstern och Latinamerika. Information om beviljade stipendier för 2022 finns i gudstjänsthäftet sid 19.

OBS att enskilda gudstjänstdeltagare kan ge kollekt via Swish. Numret är 123 667 8650. Ange "Böndag" och ort där gudstjänsten hållits i meddelandefältet. Hela kollekt bör inte skickas via Swish! Det är synnerligen viktigt att kollekten skickas in **före 1 april 2024** till pg 40 47 22-1! Detta för att vi ska veta hur mycket vi har att fördela inför läsåret 2024-25. Se till att den som har hand om kollektredovisningen får del av denna information! Om kollekten överförs via internetbank, ska information om avsändare (postnummer och ort) bifogas.

KONTAKT:

Världsböndagen nås bäst via E-post:

VBD@svekumeniskakvinnor.se.

Kan även nås på Adress: **Världsböndagen, SEK
Box 14038, 167 14 Bromma**

Böndagskommitténs ledamöter kan nås via e-post:

Inger Jonasson, ordf, i.jonasson46@gmail.com

Gunilla Bäckström, gunilla@friskvardochbildterapi.se

Sara Garpe, Sara.garpe@svenskakyrkan.se

Christina Hallonsten, christinahallonsten@gmail.com

Nadhira Karkeni, Nadhira-karkeni@hotmail.com

Gunilla Kristiansson, peguk@yahoo.com

Lisbeth Malmström, lisbeth.g.malmstrom@telia.com

Birgitta Wadhstorp, bittewadhstorp@gmail.com

BESTÄLLNINGSLISTA

Porto + 10 kr i administrationsavgift tillkommer på alla försändelser. Betalning görs efter leverans.

Allt material utom pg-inbetalningskortet och broscherna kan laddas ner gratis från vår hemsida:

www.svekumeniskakvinnor.se/varldsbondagen

_____ st ytterligare gudstjänstprogram à 5 kr

_____ st böndagsbroscher à 50 kr (vitmetall eller gulmetall)

Namn: _____

Adress: _____
_____
_____

tel: _____ e-post: _____

Skickas till: **Världsböndagen, SEK, Box 14038, 167 14 Bromma** senast 15 februari. Beställning kan också göras via e-post: VBD@svekumeniskakvinnor.se